

SLOVENŠČINA 4-5

UČNI KOMPLETI HEJ HOJ in V OZVEZDJU BESED

Izvrstni **berili V ozvezdju besed** avtorice Barbare Hanuš bosta v vaš razred prinesli odličen izbor umetnostnih in neumetnostnih besedil, od klasičnih do sodobnih, s katerimi se bodo vaši učenci podali v odkrivanje novih in nadgrajevanje že poznanih besedil. Za jezik smo **pripravili samostojna delovna zvezka za 4. in 5. razred**, oba v dveh delih, avtoric in učiteljic Damjane Šubic in Andreje Dvornik. V 4. razredu je na voljo tudi prenovljen učbenik Hej hoj 4 s sistematično in pregledno strukturo.

Tako lahko za novo šolsko leto izbirate med naslednjimi gradivi:

ISBN	Naslov	Tip gradiva	Cena
9789610207252	Hej hoj 4	Učbenik	13,50 EUR
9789610207269	Hej hoj 4	Samostojni delovni zvezek z e-kodo	16,90 EUR
9789610207272	V ozvezdju besed 4	Berilo	17,90 EUR
3838884450546	Povezujemo znanje 4	Učni komplet osmih samostojnih delovnih zvezkov (MAT, SLO, NIT, DRU) z gradivi za izdelavo izdelkov	59,00 EUR
9789610207283	V ozvezdju besed 5	Berilo	17,90 EUR
9789610207344	Hej hoj 5	Samostojni delovni zvezek z e-kodo	16,90 EUR
3838884450560	Povezujemo znanje 5	Učni komplet osmih samostojnih delovnih zvezkov (MAT, SLO, NIT, DRU) z gradivi za izdelavo izdelkov	59,00 EUR

BERILO – tipična stran iz 5. razreda

20

Kakšni so vaši spomini na prvi šolski dan?

TOVARIŠICA MEDICA

Roald Dahl

Po običajnem uvodnem poslu, glasbeni Mlčanju imen vseh otrok, je Medica izročila vsakemu učencu popolnoma nov učbenik.

»Upam, da imate vsak svoj svinčnik,« je rekla.

»Imamo, tršica Medica,« so začebetal.

»Dobro. Za vsakega izmed vas je to prvi šolski dan. To je začetek najmanj dvanajstih let šolanja, ki bi ga morali opraviti vsi. Prvih osem let boste hodili sem, na OS Aje Gromovnik, kjer imamo za ravnateljico, kakor vam je morda že znano, tovarišico Volovčkar. V vaše dobro bi vam povedala nekaj o njej. Na vsej šoli zahteva strogo disciplino, in če sprejmete moj nasvet, se boste v njeni navzočnosti kar najbolj trudili, da bi se vedli spodobno. Nikoli se ne pričujate z njo. Nikoli ji ne ugovarjate. Vedno delajte, kakor vam bo rekla. Če se ji zamerkva, vas lahko utekočijo ko korenček v kuhinjskem mešalniku. To ni niti najmanj smešno, Svika. Nič se ti ni treba hahljati. Če ste pametni, si boste zapomnili, da je tovarišica Volovčkar zelo stroga do vsakogar, ki ne spoštuje šolskega reda. Ste me razumeli?«

»Smo, tršica Medica,« je zažopole osemnajst razvnetih glaskov.

»Hočem vam pomagati,« je nadaljevala, »da se boste v mojem razredu naučili čim več. Pričakujem, na primer, da se boste do konca tega tedna vsi naučili poštevanko števil dva, in upam, da boste do konca leta vsi znali vse poštevankice, z dvanajstico vred. Če se vam to pospe, vam bo veliko pomoč. Mimogrede, se je morda kateri že naučil poštevanko števil dva?«

Bilo je vrdimila Matilda. Bila je edina.

Medica je pazorno gledala temnoslasno dekletce z resnim obrazkom, ki je sedelo v drugi vrsti. »Lepo,« je rekla. »Vstani, prosim, in povej toliko, kolikor ti bo pač šlo.«

Matilda je vstala in začela govoriti poštevanko. Ko je prišla do dvakrat dvanajst je štirinajset, se ni ustavila. Neutrudno je nadaljevala: »... dvakrat trinajst je šestindvajset, dvakrat štirinajst je osemindvajset, dvakrat petnajst je trideset, dvakrat šestnajst je ...«

»Stoj,« je rekla Medica. Do tedaj je rahlo zamaknjena poslušala Matilidino gladko zvebdo.

»Do kod lahko prideš?«

»Do kod?« je rekla Matilda. »No, res ne vem, tovarišica Medica. Mislim, da kar daleč.«

Dibarek
Prevedel Bogdan Gosdžnik

21

Kako se imenuje Matildina učiteljica?

Ali tudi pri nas šolanje traja najmanj dvanajst let?

Kako se imenuje ravnateljica?

Na kaj pomislite ob imenih Medica in Volovčkar?

Kaj zahteva ravnateljica?

Miseln vzorec dopolnite s pomočjo tega, kar je o njej povedala Medica.

NE PRENESE UGOVORA

Kako bi bilo, če bi bila tudi ravnateljica vaše šole tako stroga, kot je tovarišica Volovčkar?

Je Matilda običajna učenka prvega razreda?

Zakaj tako mislite?

Kaj ste znali vi, ko ste prišli v prvi razred?

Ali se tudi pri nas v prvem razredu že učimo poštevank?

Ali veste, v kakšni družini odrasla Matilda?

Preberite knjigo Matilda.

Po knjigi Matilda so posneli film, v Prešernovem gledališču Kranj so igrali predstavo Matilda. Zakaj pale na filmskem plakatu, da je to film za isticarje v spornostvu otrok?

Kateri film bi si morali ogledati vaši starši?

Zakaj?

UČBENIK IN SAMOSTOJNI DELOVNI ZVEZEK – tipične strani iz 4. razreda

9

Od črke do besedila

Zakaj je pomembno, kako povežemo črke v besede? Besedi izlet in litez sta iz istih črk, vendar ima prva beseda nek pomen, druga pa ga nima. Kaj pa besede rta, sir in riž ter žir?

Iz črk **R M A I** lahko sestavimo več besed: rima, Irma, Mira, Amir.

Sestavi čim več besed iz črk **P D O S U T** ter jih napiši v zvezek.

Smiselno urejene črke sestavljajo besede z določenim pomenom.

Besede imajo različno število zlogov. Pri zlogovanju si lahko pomagamo s ploskvarjem.

Besede, ki imajo **en zlog**: nos, val, prst ...

Besede, ki imajo **dva zloga**: no-ga, mas-ka, u-ho, ka-pa ...

Besede, ki imajo **tri zloge** ali več: bla-zi-na, no-ga-vi-ča, ma-te-ma-ti-ka ...

Sestavite podobno križanko, v katero boste pisali besede po zlogih.

Zlogujte tako, da na boben zaigrate imena sošolov in sošolice. Razvrstite sv v preglednico glede na število zlogov. Ali ima kod od vas ime, ki je petzložno?

10 Spet v šoli

Rok je urejal zaporedje besed na trakovih. Sestavil je štiri povedi. Preberi vse možnosti in razmisli o ustreznosti vsake.

blazino Matic vzel je in v vodo se zapodil

Matic je vzel blazino in se zapodil v vodo.

Je Matic vzel blazino in se zapodil v vodo?

Matic se je zapodil v vodo in vzel blazino.

Matic vzel blazino je in zapodil v vodo se.

Matic vzel vodo je blazino v zapodil in se.

Uredi spodaj zapisane besede v smiselno zaporedje. Ugotovi vse možne rešitve ter jih zapiši v zvezek. Ne pozabi na veliko začetnico in končno ločilo.

1. na morju julija konec Matic in Janja bila sta

2. grad z dvema stolpoma sta zgradila peščeni otroka

80 Včeraj, danes, jutri

Šolanje za viteza

1. Preberi besedilo.

Dečka plemenitega rodu, ki mu je bilo namenjeno, da bo postal vitez, so običajno že okrog sedmega leta poslali za paža v ugledno hišo kakega visokega odličnika, pogosto k stricu. Tam se je učil tepega vedenja in jeze. Okoli štrinajstega leta so ga dali v šolo oziroma za opredo kakemu vitezcu. Lini se je v orožju in skrbel za gospodarjevo konje in oklep, celo v boj je odhajal, da je pomagal vitezcu nadevati oklep in kadar so ga ranili ali vrgli s konja. Naučil se je strejati z lokom in razkosavati meso. Uspešne oprede so povzeli okrog 21. leta.

Mladičiči, ki so želeli biti vitezi, so morali biti žilavi. Tako so se oprede nenehno unli, da bi si krepli mišice in se močjtrili v spretnosti z orožjem. Vadili so med seboj, pa tudi s svojimi gospodarji – z vitezi, ki so prav tako morali ohranjati telesno pripravljeno. Tako urjenje je bilo naporno in niso ga mogli opraviti vsi. Kdor pa ga je dokončal, so ga naposled povzeli.

paž fant plemiškega rodu, ki spremlja viteza
 ugleden ki uživa ugled, o katerem imajo ljudje dobro mnenje
 odličnik dostojanstvenik; kdor ima visok družbeni položaj
 jeza jahnjenje
 opreda vitezov služabnik, spremljevalec
 uriti se vaditi se
 žilav vzdržljiv, vztrajen
 močjtriti se učiti se, unti se

81

2. Odgovore zapiši v zvezek.

O cem govori besedilo?

Kaj vse se je včasih debek, ki je hotel postati vitez, moral naučiti?

Kaj je delal kot opreda?

Kaj pomeni, da so morali biti mladeniči žilavi?

Kdaj so oprede postali vitezi?

Zakaj vsi oprede niso postali vitezi?

Kaj pomeni, da so dečka povzeli?

Kaj misliš, ali je danes telesna izurjenost še tako pomembna kot nekoč? Pojasi svoj odgovor.

3. Primerjaj življenje dečka nekoč in danes.

NEKOČ <i>Ko je bil deček sedem let...</i>	DANES <i>Deček, ki ima sedem let...</i>
NEKOČ <i>Ko je bil deček star štrinajst let...</i>	DANES <i>Deček, ki ima štrinajst let...</i>